

Už 20 let pomoci lidem s roztroušenou sklerózou

V letošním roce oslavíme kulaté výročí Domova sv. Josefa (DSJ). V Žirči u Dvora Králové nad Labem stál před 20 lety opuštěný domov důchodců, bývalý jezuitský klášter. Dnes je tu modelové zařízení s komplexní rehabilitační péčí pro nemocné roztroušenou sklerózou. Hovoříme se zakladatelem DSJ a ředitelem Oblastní charity Červený Kostelec MIROSLAVEM WAJSAREM.

Kromě funkce ředitele Oblastní charity působí Miroslav Wajsar i jako jáhen farnosti Červený Kostelec
Snímky v příloze archiv DSJ a HAČ

Jak se stalo, že malá Oblastní charita založila jedinečné rehabilitační zařízení pro nemocné roztroušenou sklerózou (RS)?

V roce 1995 jsme otevřeli první modelové zařízení pro terminálně nemocné v České republice, Hospic Anežky České. Během následujících let jsem se tam setkával s klienty, kteří měli roztroušenou sklerózu v pokročilém stadiu nemoci. Byly to velmi silné osobní příběhy. Všichni jsme se v hospici shodli, že bychom pro tyto pacienty měli něco udělat. Zjišťovali jsme, jestli je pro ně adekvátní zařízení, a přišli na to, že žádná specializovaná péče neexistuje.

Nejdříve jsme pro ně chtěli v podkroví jednoho z objektů v Červeném Kostelci vybudovat šest pokojů. Boží řízení tomu chtělo, že v té době přišla nabídka daru původně jezuitského kláštera v Žirči. Ten byl v 50. letech zabaven Kongregací sester Nejsvětější svátosti a přebudován na domov důchodců typického socialistického typu. V 90. letech se jim vrátil do vlastnictví a kongregace ho nabídla jako dar Hospici Anežky České. Po určitém rozvažování jsme se do tohoto dobrodružství pustili. Dobrodružství říkáme proto, že v té době nebyla systémo-

vě zajištěna ani hospicová péče, a do toho jsme převzali opuštěný zchátralý barokní klášter. V něm jsme začali budovat první oddělení pro nemocné roztroušenou sklerózou.

První oddělení bylo otevřeno 7. prosince 2001, jednalo se o 14 lůžek. Jak na to vzpomínáte?
Nejsilnější bylo setkání s prvními pacienty – jak v hospici v lednu 1996, tak s prvními pacienty přijatými do Žirče.

Proč byl jako patron celého díla vybrán sv. Josef?

Sestry z kongregace zde provozovaly domov pro potřebné už v meziválečném období a tehdy byl zasvěcen sv. Josefovi.

Proč se Domov zaměřil právě na rehabilitační péči pro nemocné roztroušenou sklerózou?

Zakládali jsme první a modelové zařízení, a tak jsme hledali zkušenosti a inspiraci. Našli jsme je u profesorky Evy Havrdové, jedné z předních českých odbornic na léčbu roztroušené sklerózy. Spolupracujeme s ní

i jejími kolegyněmi dodnes. Na základě poskytnutých odborných znalostí jsme pochopili, že právě rehabilitace je klíčovou součástí péče. Co se týče praktické stránky, jak takové zařízení vybudovat, inspirovali jsme se v podobných zařízeních v Anglii a v Německu, která jsme díky spolupráci s místními Charitami měli možnost navštívit. Tehdy jsme tam např. obdivovali, že si klienti mohou otevřít okno dálkovým ovladačem. Dnes mají tuto možnost i naši klienti.

Potvrdil byste tedy onu rovnici: včas podaná léčba + kvalitní terapie = plnohodnotný život s RS?

Určitě bych ji potvrdil, a ještě doplnil o to, co si Domov klade za cíl. Totiž aby byl opravdu domovem, aby tam byla tato lidská rovina. To se snažou co nejvíce udržovat a podporovat kontakt pacienta s rodinou, a zejména možnost zůstat co nejdéle v domácím prostředí.

Za 20 let se podařilo opravit sedm barokních objektů, revitalizovat

park, náměstí i bylinkovou zahradu. Domov sv. Josefa poskytl přes 5 000 pobytů. Domov navštívilo mnoho osobností. Co z toho vám speciálně utkvělo v paměti?

Mám-li z velkého množství vzpomínek něco vypíchnout, vybavím si dvě návštěvy. Ta první vlastně probíhala často a opakovaně – byly to návštěvy pana kardinála Dominika Duky, který se, myslím, že to tak mohl říci, velmi rád vracel do Žirče a v průběhu let sledoval proměnu tohoto zařízení. Druhou vzpomínkou byla návštěva dnes již zesnulého klienta Domova sv. Josefa docenta Josefa Baše. Navštívila ho jeho bývalá pacientka, kterou operoval jako přednosta kliniky ve fakultní nemocnici v Hradci Králové, když byla malé dítě, a on jí zachránil život. Později sám dostal nevyléčitelnou nemoc a na dlouhodobých pobytech u nás prožil mnoho let. To setkání bylo velmi krásné.

Situace ale není vždy růžová. Na začátku každého roku stojí vedení Domova před nelehkou otázkou financování, zejména fyzioterapie v sociálních bytových službách. V Domově je sice zřízena ambulance, velké pojišťovny však opakovaně odmítají uzavřít smluvní vztah. Je proto až neuvěřitelné, že Domov přežil až do dnešní doby.

Každý rok stojíme před nelehkou skutečností, že nám chybí 15–20 % prostředků, a zároveň před nejistotou, jestli nám budou přiděleny státní dotace, což se dozvíme obvykle až v březnu. Kdyby nepřišly, byla by ztráta ještě mnohem větší. Je to 20 let důvěry v Boží požehnání. Důvěry, že když se budeme snažit poskytovat dobrou péči v rámci našich možností a obyvatelé se v Domově budou cítit jako doma, můžeme s důvěrou spoléhat i na jednotlivé dárcy a sponzory, bez nichž bychom fungovat nemohli. Všem bych chtěl moc poděkovat!

Mezi dárci jsou čtenáři KT. Co byste jim při příležitosti 20. výročí DSJ vzkázal?

Ještě jednou bych vám všem chtěl moc poděkovat, nejen za finanční podporu, ale i za modlitby. A chtěl bych vás poprosit, abyste v rámci svých možností vytrvali a podporovali potřebné nadále. Není-li to možné finančně, pamatujte prosím na Domov sv. Josefa v modlitbách.

JAN STANĚK